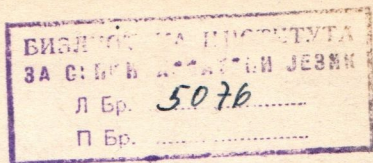

П-117

ПОШТАРИНА ПЛАЋЕНА У ГОТОВУ

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

ИЗ САДРЖАЈА

Др Димитрије Вученов:
Идеалистички реализам
Јанка Веселиновића

1

Др Димитар Митрев:
О развиту македонске прозе

Др Павле Ивић:
Хрватска дијалектологија
у најновијем периоду

Драг. А. Стефановић:
Неки проблеми наставе
и наставника матерњег језика

1962

Слободан Ж. Марковић:
Овек и време у књижевном делу
Јакова Игњатовића

Васо Милинчевић:
Змајева интима

СТАВА * МИШЉЕЊА * КЊИЖЕВНИ ПРЕ-
ЧЕД * ПРИЛОЗИ * ПРИКАЗИ И БЕЛЕШКЕ *
ХРОНИКА * БИБЛИОГРАФИЈА

БЕОГРАД

РЕЧНИК НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК СО СРПСКОХРВАТСКИ
ТОЛКУВАЊА

Редактор Блаже Конески. Составувачи: Тодор Димитровски, Благоја Корубин,
Трајко Стаматоски. Изд. Институт за македонски јазик, Скопје
1961. I-XIV + 1—510.

Осамдесет шест година после појаве дела *Речник од итри јазика* (Београд, 1875), година трагичних и славних, изишао је из штампе први том *Речника македонског језика*, који садржи речи од *A до H*. То је колективно дело тројце истакнутих проучавалаца македонског језика, које је уз то прошло и кроз сигурне редакторске руке најзначајнијег македонског лингвисте Блажа Конеског.

Програмску снагу имају речи исписане у првом пасусу предговора: „Појавом овог речника завршава се једна етапа у проучавању македонског књижевног језика“. Пошто је приказан, укратко разуме се, сав онај огромни посао који је до сада учињен у овим проучавањима, у предговору се наставља: „Недостајао је још један опсежнији рад посвећен лексички македонског језика. Овај речник треба да попуни и ту празнину“. Дело о којем говоримо значи много више. Оно је она велика основа са које ће се полазити у сваком даљем проучавању лексике македонског језика, и не само лексике, и не само македонске лексике. Имамо на уму пре свега дијалектолошке и балканолошке студије.

Речник који је издао Институт за македонски јазик „одражава до сада постигнати знатан степен стабилизације речничког фонда македонског књижевног језика“. Аутори с правом очекују да ће овај речник и у погледу нормативности „одиграти несумњиву улогу“. Да би позитивно утицали на стабилизацију лексичког фонда македонског књижевног језика, аутори су у овај речник унели и изванредан број дијалектизама и архаизама, претпостављајући да би неки од њих, нарочито дијалектизми, могли добити и ширу примену у књижевном језику.

У овом речнику тумачења су дата на српскохрватском језику. Објашњење које читамо у предговору јасно је и безусловно тачно: „На тај начин он треба да одигра још једну важну културну улогу као приручник који ће припадницима осталих југословенских народа олакшати приступ у македонску књижевност“.

У Предговору овога речника упознајемо се још и са историјатом скупљања грађе и саме обраде, док се у посебном одељку читаоцу пружају објашњења за лакше разумевање самога речничког текста.

Техничка обрада и лексикографска решења у обради значења појединих, нарочито семантички разгранатих речи, дати су са позиција најновијих резултата лексикографске науке. Посебна је пажња обрађена стилистичкој класификацији речи, проблему интернационалних термина, жаргонâ, а већ смо поменули решења у вези са дијалектизмима и архаизмима. Са ове, најважније стране, *Речник на македонскиот јазик* веома је значајно научно остварење. То разуме се, не значи да бисмо ми увек класификовали значења речи онако како су учинили аутори овога речника (исп. нпр. обраду глагола *губи* у Речнику и наш предлог за српскохрватски глагол *губити* (~се) у Нашем језику XI 3—4, — разуме се за случајеве где се македонски и српскохрватски језик слажу). Али то су углавном увек она питања где се различита решења и морају очекивати.

Овај се кратак разговор о овом речнику може завршити једино похвалним речима о великом дару који су македонској и југословенској култури дали аутори овога толико значајног дела.

Др Берислав М. НИКОЛИЋ